

رفیق جمشید؟

نام و مشخصات واقعی رفیق " جمشید" هنوز مجهول مانده است. شرح شهادت او را یکی از رفقائی که مدت کوتاهی در آبادان باوی بوده، با استفاده از مشاهدات ناظرین بر شهادت او به تحریر درآورده است:

19 مهر ماه 59 بود، جنگ خانمان سوز تازه شروع شده بود و خرمشهر در حال سقوط بود. او تازه به آبادان آمده بود تا به رفقایش کمک نماید. او را جمشید صدا می زدند. اهل بوهان بود. حدود 25 سال داشت و وقتی با لهجه شیرین بوهانی صحبت می کرد، سایر رفقایش با او شوخی می کردند. دانشجوی دانشگاه جندی شاپور اهواز بود. او تازه از مقاومت در سنگرهای دانشگاه آمده بود. بی مدعای و بی آلایش، انجام هرکاری را به عهده می گرفت. کمتر کسی است که کارهای زیادی انجام بدهد ولی جلب نظر نکند؛ ولی او چنین بود. سنگر کندن، پخش اعلامیه، مداوای زخمیان، یاری رساندن به مردم و ... بی وقه و خستگی ناپذیر کار می کرد. آن روز قرار بود که به عنوان پیک به اهواز برود، اسناد را گرفت و رفت.

روی صندلی کنار در مینی بوس نشسته بود. دغدغه ای مطبوع و دل شوره ای نامفهوم او را گرفته بود. فکر می کرد شاید به خاطر حفظ اسناد و رسانیدن آنها باشد. یک بار دیگر دستش را روی سینه اش گذاشت تا از وجود انها مطمئن گردد. آنها را زیر حیب پیراهن، روی سینه اش گذاشته بود. ضربان قلبش گویی برای آن که دائمًا وجود اسناد را حفظ کند، تندر می زد تا همواره سینه اش با اسناد تماس پیدا کند.

از پنجره مینی بوس لحظه ای به دشت تشنه خیره شد. سرخی عاشقانه ای چهره سفیدش را فرا گرفت. با خودش گفت: با سوسياليسم همه جا را سبز خواهیم کرد. بعد تبسی طولانی بر گوشہ لبانش نقش بست.

به " مارد" رسیده بودند. از دور خودروهای ارتشی و تانک و افراد نظامی به چشم می خورد. راننده همچنان بی خیال می راند و بعضی از مسافرین نیمه خمار شده بودند. کمی که جلوتر رسیدند، افراد مسلحی را که علامت ایست می دادند، دیده شدند. تبسی بر لبس خشکید. بی اختیار دستش روی سینه اش رفت. احساس کرد که کاغذها داغ شده اند. نیمه خیز شد تا بینند چه خبر است. نه، آنها پاسدار یا

کمیته چی نبودند که برای شکار انقلابیون قصد بازرسی داشته باشند. باز هم نزدیک تر شدند. آهنگی که از فشار یک نواخت بر پدال گاز، فضای داخل مینی بوس را پر کرده بود، تغییر کرد. آری، ارتش عراق تا "مارد" آمده بود و برای رزیم فقها "برکت" آورده بود! همه‌مه مینی بوس را فرا گرفت. به سرعت برگشت و نگاهی به مسافرین انداخت، اکثر آنها زنان و پیرمردها و بچه‌ها بودند. در سینه اش آهی سوخت و عرق سردی بر پیشانی اش نشست. سر و صدای مسافرین بالا گرفت و بچه‌ها به گریه افتادند. جمشید به سرعت به عقب رفت تا انها را آرام کند. مینی بوس توقف کرد.

ارتشیان عراق به سرعت در را باز کردند و فریاد زدند: «آنزلو! آنزلو!» (پیاده شوید!) جمشید که در آستانه‌ی در ایستاده بود و دو دستش را به دو طرف چهار چوبه آن لنگر کرده بود، که از ورود سربازان جلوگیری کند، فریاد زد: به مسافرین چکار دارید؟ و با آرنج، دست یکی از سربازان را که می‌خواست به زور او را پیاده کند، رد کرد. دوباره فریاد زد: با مردم چکار دارید؟ بگذارید به راهشان بروند.

تعدادی از زنان و پیرمردان از حال رفته بودند و بقیه مسافرین پشت سر جمشید به حمایت از او بلند شده بودند. این بار دو سرباز عراقی آمدند و او را به زور پائین آوردن. یکی از آنها محکم با پوتین بر سینه اش کویید. جمشید تلو خوران به عقب رفت و در همان حال رگبار مسلسل بر سینه اش نشست و به پشت افتاد. بقیه مسافران شروع به اعتراض کردند. عده‌ای هم با دیدن خون، شروع به گریستن نمودند. جمشید همچنان به پشت افتاده بود. سرش را کمی تکان داد و آن را کمی بالا آورد. مسافران را یکی یکی پائین می‌آوردند. سوزش دردنگی را در سراسر بدنش احساس کرد. چشمانش کم کم تار می‌شد و به سختی اطراف را می‌توانست ببیند. سرش برگشت و چشمانش به آسمان خیره شد، همه جا را ابر باروت فرا گرفته بود. دست چپ خون آلوده اش را روی اسناد گذاشت و آخرین توانش را به کمک گرفت و غلتی زد، در حالی که اسناد را در آگوش می‌فشد، پشت به آسمان سیاه و چهره سرخ خون آلوده بر خاک، جان داد. یادش گرامی باد.